

EELNÕU

VABARIIGI VALITSUS

ISTUNGI PROTOKOLL

Tallinn, Stenbocki maja

.03.2024

Päevakorrapunkt nr ...

Eesti seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi kohta, milles sätestatakse ebaseaduslikule liitu sisenemisele, liidust läbisõidule ja liidus viibimisele kaasaaitamise ennetamise ja tõkestamise miinimumnormid ning millega asendatakse nõukogu direktiiv 2002/90/EÜ ja nõukogu raamotsus 2002/946/JSK

1. Kiita heaks järgmised justiitsministri esitatud seisukohad Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi, milles sätestatakse ebaseaduslikule liitu sisenemisele, liidust läbisõidule ja liidus viibimisele kaasaaitamise ennetamise ja tõkestamise miinimumnormid ning millega asendatakse nõukogu direktiiv 2002/90/EÜ ja nõukogu raamotsus 2002/946/JSK, eelnõu kohta:

- 1.1. Toetame eelnõu eesmärki ajakohastada ja tugevdada Euroopa Liidu miinimumnõudeid kolmandate riikide kodanike ebaseaduslikule sisenemisele, läbisõidule ja viibimisele kaasaaitamise kuriteokoosseisude ja karistuste kohta.
- 1.2. Peame oluliseks kõigi direktiivi eelnõus sätestatud kuriteokoosseisude puhul piisava määratletuse, õigusselguse ja proportsionaalsuse tagamist. Eesti ei pea otstarbekaks ning meie eelistus oleks mitte sätestada inimsugeldamise koosseisu määrava elemendina tegevusest rahalise kasu saamine, kuna see suurendab oluliselt tõendamiskoormust kriminaalmenetluses ega arvestaks piisavalt rände poliitilistel eesmärkidel ärakasutamise olukordadega. Liikmesriikidele peab jääma ka paindlikkus otsustada, kas raskendavad asjaolud kirjeldatakse inimsugeldamise kuriteokoosseisu all või võimaldatakse kohaldada teisi olemasolevaid kuriteokoosseise.
- 1.3. Saame põhimõtteliselt toetada ettepanekut kriminaliseerida kolmandate riikide kodanike avalik kihutamine ebaseaduslikule sisenemisele, läbisõidule ja viibimisele. Samas vajab uue kuriteokoosseisu sõnastus selget piiritlemist, et see ei tooks endaga kaasa olulisi riiveid sõna- ja väljendusvabadusele. Karistatavad peavad olema eelkõige süsteemsed üleskutsed ebaseaduslikuks sisenemiseks, samuti sellega seotud hõlbustamistegevuse reklaamimine erinevate sotsiaalmeedia ja muude infokanalite kaudu.
- 1.4. Eesti ei toeta aegumise tähtaegade reguleerimist eelnõus, kuna see läheb kaugemale kui hädavajalike miinimumnõuete sätestamine ja sellel on mõju tervele kriminaalõiguse

süsteemile. Juhul, kui tähtjad sätestatakse, peavad need vastama Eesti olemasolevale karistusõiguse süsteemile.

2. Eesti esindajatel Euroopa Liidu Nõukogu erinevatel tasanditel väljendada ülalloodud seisukohti.
3. Justiitsministeeriumil teha punktis 1 nimetatud seisukohad teatavaks huvirühmadele, kes olid kaasatud seisukohtade kujundamisesse. Riigikantseil esitada ülalnimetatud eelnõu ja ülalloodud seisukohad Riigikogu juhatusele ja teha need teatavaks Eestist valitud Euroopa Parlamendi liikmetele ning Eestist nimetatud Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee ja Regioonide Komitee liikmetele.

Kaja Kallas
Peaminister

Taimar Peterkop
Riigisekretär